

[Indenrigsministeren]

dan at vi kan få vedtaget dette så hurtigt som overhovedet muligt.

(Kort bemærkning).

Dagmar Mørk Jensen (RV):

Jeg skal blot foranlediget af ministerens bemærkninger gøre opmærksom på, at det hele tiden har været forslagsstillernes opfattelse, at afgørelsen af rækkefølgen på stemmesedlen er vælgerforeningens. Vi er derfor indforståede med, at den foreslåede ændring bliver indarbejdet.

Henning Rasmussen (S):

Indenrigsministeren nævner i fremsættelsen, at forberedelserne til de kommunale valg mange steder er i fuld gang. Det er fuldstændig rigtigt. I mange vælgerforeninger, kreds- og amsorganisationer har man for længst på generalforsamlinger truffet beslutning om opstillingsregler og har indkaldt kandidatforslag. Nogle steder har medlemmerne i foreninger og kredse gjort endelig indstilling om, hvilke kandidater de vil foreslå, og i løbet af ganske få uger vil de første fuldt færdige kandidatlistor, bl.a. til amtsrådsvalg, foreligge efter et forudgående arbejde, der har engageret hundredvis af mennesker i måske op til et halvt år.

Det betyder, at på det tidspunkt, hvor det radikale venstres lovforslag med dets muligheder for meget væsentlige ændringer i opstillingsreglerne og i udpegningen af, hvem der er valgt, kan være vedtaget og udsendt, vil de første endeligt vedtagne kandidatlistor være offentliggjort, og de vil være vedtaget af organisationer og grupper, af medlemmer i, jeg tør sige hundredvis af foreninger på et helt andet lovgrundlag end det, der kommer til at gælde ved valget. Det vil betyde stor usikkerhed en række steder og give mulighed for mange misforståelser. Det kan ændre forudsætningerne for kandidaternes ja til at lade sig opstille, for medlemmernes ja til opstillingsreglerne og dermed til det arbejde, der hidtil er gjort i forbindelse med opstillingen.

Vi synes derfor, det er betænkeligt at gennemføre så gennemgribende ændringer i den kommunale valglovs regler for opstilling og for valg af medlemmer til de kommunale råd midt i den igangværende opstilling, og derfor vil vi gerne opfordre til, at det overvejes, om

ikke en eventuel vedtagelse af det radikale venstres lovforslag først bør have virkning fra kommunalvalget i 1989.

Jeg vil gerne med det samme føje til, at vi i socialdemokratiet er positivt indstillede over for forslaget og dets formål: at give de partier eller grupper, der ønsker det, mulighed for at opstille sideordnet, så alene personlige stemmer bliver afgørende for, hvem der er valgt. Vi mener ganske vist, at det nu-gældende system, hvor de, der opstiller en liste, igennem listestemmesystemet har en vis indflydelse på, i hvilken rækkefølge i alt fald en del af kandidaterne vælges, har fordele fremfor det sideordnede system. Vi mener heller ikke, der er helt det samme behov ved kommunale valg som ved folketingsvalg for at have mulighed for sideordnet opstilling. Dels er mulighederne for at sprænge listen ved de kommunale valg større end ved folketingsvalg allerede i dag, dels er det lettere for en gruppe mennesker at opstille og få valgt medlemmer til et kommunalt råd end til folketinget.

Socialdemokratiet vil derfor næppe benytte sig af muligheden for at opstille sideordnet ved kommunale valg. Det kommer i alt fald ikke til at gælde ved valget dette efterår. Vi anser det for i praksis at være umuligt på grund af det meget fremskredne arbejde med opstillingerne overalt i vores medlemskreds.

Jeg har kun få bemærkninger til indenrigsministerens lovforslag. Vi er glade for, at det udvalgsarbejde, der blev sat i gang af den socialdemokratiske regering i 1981, har vist, at det er muligt at give stemmeret til alle, der flytter senest 11 dage før valget i stedet for som nu 18 dage før valget. Der var i sin tid tvivl om, hvorvidt det var teknisk og sagligt forsvarligt at gøre det.

Vi har henstillet til indenrigsministeren, at der blev lavet lovændringer, så stemmesedlerne ikke bliver urimelig lange og uoverskuelige. Vi vil derfor arbejde positivt med på at gennemføre de nødvendige forslag. Vi er ikke så betænkelige ved de meget beherskede indgreb, det giver i den igangværende opstilling af kandidater, som vi er ved det radikale venstres forslags virkninger på det punkt.

Vi har været repræsenteret i brevstemmeudvalget og har der været med til at indstille de ændringer, ministeren foreslår. Dem kan vi derfor tiltræde.